

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 avril 2024

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 8 novembre 1993
protégeant le titre
de psychologue**

Amendements

Voir:

Doc 55 0000/ (0000/0000):

- 001: Projet de loi.
- 002: Rapport de la première lecture.
- 003: Articles adoptés en première lecture.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 april 2024

WETSONTWERP

**houdende wijziging van de wet
van 8 november 1993 tot bescherming
van de titel van psycholoog**

Amendementen

Zie:

Doc 55 0000/ (0000/0000):

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Verslag van de eerste lezing.
- 003: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

12235

N° 1 de Mme Reuter et consorts

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. L'article 1er, 1°, de la loi du 8 novembre 1993 protégeant le titre de psychologue, modifié par la loi du 21 juillet 2017, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, ajouter à la liste des diplômes visés aux a) à f) des diplômes reconnus comparables après avis de l'Assemblée des Représentants visée à l'article 4, ou délivrés par des institutions d'enseignement ou de formation organisées, reconnues ou subventionnées par les autorités compétentes, après avis de l'Assemblée des Représentants et de la Communauté française, de la Communauté flamande ou de la Communauté germanophone. Il peut également, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier la liste et les dénominations des diplômes ou retirer des diplômes de la liste sur la base d'un avis de la Communauté française, de la Communauté flamande ou de la Communauté germanophone.””

JUSTIFICATION

Le nouvel alinéa ajouté par le projet de loi stipule que le Roi peut ajouter un diplôme à la liste existante des diplômes recevables, par arrêté délibéré en Conseil des ministres. La deuxième phrase ne prévoit pas que la modification de la liste et des dénominations des diplômes ou la suppression de diplômes de la liste doit se faire par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. Vu que cela est prévu dans la première phrase du nouvel alinéa pour l'ajout d'un nouveau diplôme dans la liste, il est logique de prévoir que la modification ou la suppression doit également être effectuée par un arrêté

Nr. 1 van mevrouw Reuter c.s.

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 2. Artikel 1, 1°, van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog, gewijzigd bij de wet van 21 juli 2017, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan de lijst van diploma's bedoeld in a) tot f), diploma's toevoegen die na advies van de Vergadering van Vertegenwoordigers bedoeld in artikel 4 als vergelijkbaar werden erkend of die zijn afgeleverd door onderwijs- of opleidingsinstellingen die door de bevoegde autoriteiten worden georganiseerd, erkend of gesubsidieerd, na advies van de Vergadering van Vertegenwoordigers en van de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap. Hij kan ook, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de lijst en de benamingen van de diploma's wijzigen of diploma's van de lijst schrappen op basis van een advies van de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap.””

VERANTWOORDING

Het nieuwe lid dat via het wetsontwerp wordt toegevoegd, bepaalt dat de Koning een diploma aan de bestaande lijst van aanvaardbare diploma's kan toevoegen bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De tweede zin voorziet niet dat de wijziging van de lijst en de benamingen van de diploma's of de schrapping van diploma's van de lijst moet gebeuren via een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Aangezien dat in de eerste zin van het nieuwe lid voorzien is voor de toevoeging van een nieuw diploma aan de lijst, is het logisch om te voorzien dat de wijziging of

délibéré en Conseil des ministres. Partant, cette disposition est ajoutée dans la deuxième phrase du nouvel alinéa en projet.

Florence Reuter (MR)
Leslie Leoni (PS)
Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
Leen Dierick (cd&v)
Kathleen Verhelst (Open Vld)
Ben Segers (Vooruit)
Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

schrapping eveneens moet gebeuren bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Daarom wordt die bepaling toegevoegd in de tweede zin van het nieuwe lid in ontwerp.

N° 2 de Mme Reuter et consorts

Art. 3

Dans le texte néerlandais, remplacer le 1° comme suit:

“1° paragraaf 1 wordt aangevuld met vijf leden, luidende:

“Deze lijst is onderverdeeld in vier afdelingen:

- 1) *de afdeling klinische psychologie;*
- 2) *de afdeling school- en educatieve psychologie;*
- 3) *de afdeling arbeidpsychologie en psychologie voor de organisaties;*
- 4) *de afdeling onderzoekspsychologie.*

De personen bedoeld in het eerste lid worden elk opgenomen in een van die vier afdelingen.

Om ingeschreven te worden in een van de vier afdelingen, verklaart de aanvrager op eer in hoofdzaak die activiteit uit te oefenen.

De toewijzing aan een afdeling kan worden gewijzigd op basis van een verklaring op eer van de in het eerste lid bedoelde personen en/of na controle door de Psychologencommissie, behalve in het jaar van de verkiezingen voor de leden van de Vergadering van Vertegenwoordigers bedoeld in artikel 4. In het kader van haar controle kan de Psychologencommissie de betrokkenen alle documenten vragen die zij noodzakelijk acht.”;”.

JUSTIFICATION

La concordance des langues pour les points 3) et 4) de l'énumération n'était pas correcte. Dans la version néerlandaise du texte, apparaissaient les termes "organisatiesector"

Nr. 2 van mevrouw Reuter c.s.

Art. 3

De bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° paragraaf 1 wordt aangevuld met vijf leden, luidende:

“Deze lijst is onderverdeeld in vier afdelingen:

- 1) *de afdeling klinische psychologie;*
- 2) *de afdeling school- en educatieve psychologie;*
- 3) *de afdeling arbeidpsychologie en psychologie voor de organisaties;*
- 4) *de afdeling onderzoekspsychologie.*

De personen bedoeld in het eerste lid worden elk opgenomen in een van die vier afdelingen.

Om ingeschreven te worden in een van de vier afdelingen, verklaart de aanvrager op eer in hoofdzaak die activiteit uit te oefenen.

De toewijzing aan een afdeling kan worden gewijzigd op basis van een verklaring op eer van de in het eerste lid bedoelde personen en/of na controle door de Psychologencommissie, behalve in het jaar van de verkiezingen voor de leden van de Vergadering van Vertegenwoordigers bedoeld in artikel 4. In het kader van haar controle kan de Psychologencommissie de betrokkenen alle documenten vragen die zij noodzakelijk acht.”;”.

VERANTWOORDING

De twee taalversies voor de punten 3) en 4) van de opsomming kwamen niet helemaal overeen. In de Nederlandse versie van de tekst kwamen de termen "organisatiesector"

et “onderzoekssector”. Le texte a été adapté pour correspondre à la version française du texte qui elle était correcte.

Florence Reuter (MR)
Leslie Leoni (PS)
Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
Leen Dierick (cd&v)
Kathleen Verhelst (Open Vld)
Ben Segers (Vooruit)
Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

en “onderzoekssector” voor. De tekst werd aangepast om overeen te stemmen met de Franse versie van de tekst, die correct was.

N° 3 de Mme Reuter et consorts

Art. 8

Dans l'article 4, § 1er, proposé, remplacer les alinéas 2 et 3 par ce qui suit:

"Parmi les douze membres élus, six membres appartiennent au groupe linguistique néerlandais et six membres appartiennent au groupe linguistique français et allemand. Le groupe linguistique néerlandais est composé des membres du rôle linguistique néerlandais, et le groupe linguistique français et allemand est composé des membres des rôles linguistiques français et allemand. Le rôle linguistique des membres est déterminé par la langue reprise dans leur demande d'inscription à la liste visée à l'article 2, § 1er.

L'Assemblée des Représentants compte au moins un membre germanophone si au moins un candidat de langue allemande éligible s'est présenté aux élections. Ce membre germanophone appartient au rôle linguistique allemand mais est compté parmi les six membres du groupe linguistique français et allemand. Ce candidat déclare sur l'honneur et établit par tous modes de preuve qu'il est germanophone."

JUSTIFICATION

L'article 4 du projet de loi fait référence à plusieurs reprises au rôle linguistique et donc au groupe linguistique des membres de l'Assemblée des Représentants qui sont des psychologues inscrits. Étant donné que ni le projet de loi ni le texte actuel de la loi du 8 novembre 1993 ne précisent comment sont déterminés le rôle linguistique et le groupe linguistique d'un psychologue, il est précisé dans l'une des phrases ajoutées que la langue dans laquelle un psychologue a demandé son inscription sur la liste des psychologues détermine son rôle linguistique et donc son groupe linguistique. Ce critère est également utilisé dans d'autres législations. La langue du diplôme n'a pas été retenue car la Communauté germanophone ne délivre pas de diplômes de psychologue et un psychologue germanophone, qui a généralement suivi sa formation en français, appartiendrait alors *de facto* au rôle linguistique français.

Nr. 3 van mevrouw Reuter c.s.

Art. 8

In het voorgestelde artikel 4, § 1, het tweede en het derde lid vervangen als volgt:

"Van de twaalf verkozen leden, behoren zes leden tot de Nederlandse taalgroep en zes leden tot de Franse en Duitse taalgroep. De Nederlandse taalgroep bestaat uit de leden van de Nederlandse taalrol en de Franse en Duitse taalgroep bestaat uit de leden van de Franse en van de Duitse taalrol. De taalrol van de leden wordt bepaald door de taal van hun aanvraag tot inschrijving op de lijst bedoeld in artikel 2, § 1.

Indien minstens een verkiesbare Duitstalige persoon zich kandidaat stelt bij de verkiezingen, telt de Vergadering van Vertegenwoordigers minstens een Duitstalig lid. Dat Duitstalig lid behoort tot de Duitse taalrol maar wordt gerekend tot de zes leden van de Franse en Duitse taalgroep. Die kandidaat verklaart op eer en bewijst met alle bewijsmiddelen dat hij Duitstalig is."

VERANTWOORDING

Artikel 4 van het wetsontwerp verwijst op verschillende plaatsen naar de taalrol en dus ook naar de taalgroep van de leden van de Vergadering van Vertegenwoordigers die ingeschreven psychologen zijn. Omdat noch in het wetsontwerp noch in de huidige tekst van de wet van 8 november 1993 wordt bepaald hoe de taalrol en de taalgroep van een psycholoog worden vastgesteld, wordt in één van de toegevoegde zinnen bepaald dat de taal waarin een psycholoog de inschrijving op de lijst van psychologen heeft gevraagd, zijn taalrol en dus ook zijn taalgroep bepaalt. Dat criterium wordt ook in andere wetgevingen gebruikt. Er werd niet gekozen voor de taal van het diploma omdat de Duitstalige Gemeenschap geen diploma's van psycholoog aflevert en een Duitstalige psycholoog, die zijn opleiding meestal in het Frans heeft gevolgd, dan *de facto* zou behoren tot de Franse taalrol.

En outre, les mots “rôle linguistique” et “groupe linguistique” sont indistinctement utilisés dans le projet de loi. Le texte doit donc être adapté pour préciser qu’un psychologue donné relève d’un rôle linguistique (néerlandais, français ou allemand), mais qu’il appartient alors également à un groupe linguistique. Les psychologues relevant du rôle linguistique néerlandais appartiennent au groupe linguistique néerlandais. Les psychologues relevant du rôle linguistique français ou allemand appartiennent au groupe linguistique français et allemand.

En outre, les versions française et néerlandaise du projet ne correspondent pas à plusieurs endroits. Dans l’article 8, qui remplace l’article 4, dans le troisième alinéa du paragraphe 1er, le terme “groupe linguistique” est traduit par “taalrol”. À la fin de l’alinéa 1er du paragraphe 3, le terme “rôle linguistique” est traduit par “taalgroep”. À l’article 12, qui remplace l’article 7, le terme “groupe linguistique” à l’alinéa 1er du paragraphe 2 est traduit par “taalrol” (voir ci-après). Cet amendement vise à corriger ces traductions.

Florence Reuter (MR)
Leslie Leoni (PS)
Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
Leen Dierick (cd&v)
Kathleen Verhelst (Open Vld)
Ben Segers (Vooruit)
Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

Daarnaast worden de woorden “taalrol” en “taalgroep” in het wetsontwerp door elkaar gebruikt. De tekst moet dan ook aangepast worden om aan te geven dat een individuele psycholoog een taalrol (Nederlands, Frans of Duits) heeft maar dan ook behoort tot een taalgroep. De psychologen met de Nederlandse taalrol behoren tot de Nederlandse taalgroep. De psychologen met de Franse of Duitse taalrol behoren tot de Franse en Duitse taalgroep.

Daarnaast komen de Franse en Nederlandse versie van het ontwerp op een aantal plaatsen niet overeen. In artikel 8, dat het artikel 4 vervangt, wordt in het derde lid van de eerste paragraaf de term “groupe linguistique” vertaald door “taalrol”. Op het einde van het eerste lid van de paragraaf 3 wordt de term “rôle linguistique” vertaald door “taalgroep”. In artikel 12, dat artikel 7 vervangt, wordt de term “groupe linguistique” in het eerste lid van paragraaf 2 vertaald door “taalrol” (zie hieronder). Dit amendement heeft tot doel die vertalingen te corrigeren.

N° 4 de Mme Reuter et consorts

Art. 12

**Dans le texte néerlandais de l'article 7 proposé,
remplacer le paragraphe 2 par ce qui suit:**

“§ 2. Het Bureau beraadslaagt geldig wanneer de meerderheid van de leden aanwezig zijn en wanneer minstens een lid van elke taalgroep aanwezig is. De beslissingen worden bij eenparigheid genomen.

Het Bureau vergadert ten minste tienmaal per jaar.”

JUSTIFICATION

La version néerlandaise du paragraphe 2 contenait le terme “taalrol” alors que le terme “taalgroep” est plus adapté ici.

Pour le surplus, on peut se référer à la justification de l'amendement n° 3.

Florence Reuter (MR)
 Leslie Leoni (PS)
 Albert Vicaire (Ecolo-Groen)
 Leen Dierick (cd&v)
 Kathleen Verhelst (Open Vld)
 Ben Segers (Vooruit)
 Barbara Creemers (Ecolo-Groen)

Nr. 4 van mevrouw Reuter c.s.

Art. 12.

In het voorgestelde artikel 7, in de Nederlandse tekst, paragraaf 2 vervangen als volgt:

“§ 2. Het Bureau beraadslaagt geldig wanneer de meerderheid van de leden aanwezig zijn en wanneer minstens een lid van elke taalgroep aanwezig is. De beslissingen worden bij eenparigheid genomen.

Het Bureau vergadert ten minste tienmaal per jaar.”

VERANTWOORDING

De Nederlandse versie van paragraaf 2 bevatte de term “taalrol” terwijl de term “taalgroep” hier beter past.

Verder verwijzen wij naar de verantwoording van amendement nr. 3.